

NIEUW KLEURRIJK NUMMER DE KLEINE MEIJERIJ

Over de Willem van Roessel, Heukelom en de familie Schetz, later genaamd Van Ursel

Het nieuwe nummer van de 66ste jaargang van het heemkundetijdschrift De Kleine Meijerij (2015, nummer 4) begint met een artikeltje van Eugène Coppes. Hij schrijft over de Voorste Stroom-arresten. Het eerste arrest stamt uit 1915. Daarin nam de Hoge Raad der Nederlanden de Oisterwijkers in bescherming tegen de stank van het in de Voorste Stroom geloosde voornamelijk Tilburgse afvalwater. Het laatste arrest (1952) was het gevolg van de klacht van de Oisterwijkse cafetariahouder en brandweercommandant Willem van Roessel.

Frans Goris verhaalt over de levenswandel van de heren van Moergestel tussen 1560 en 1760: de familie Schetz van Grobbendonk, later genaamd Van Ursel. Gaspar Schetz, een rijke koopman die zelfs keizer Karel V uit de financiële nood hielp, kocht in 1560 de heerlijkheid Moergestel. Zijn nazaat Karel van Ursel verkocht in 1760 de heerlijkheid Moergestel aan de rijke protestantse VOC-koopman Marcellus Bles. Tevens in dit nummer enkele aanvullingen en extra afbeeldingen bij het in de vorige aflevering van De Kleine Meijerij verschenen artikel van Goris over de 'Rotterdamse' architect Jacques van Gils die zijn jonge jaren in Moergestel doorbracht, het geboortedorp van zijn vader Jacobus.

In de reeks *'Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1948'* schrijft Anton van Dorp over de ingekwartierde militairen in Heukelom.

Interessant is ook het artikel van Mark Vermeer over de Oisterwijkse secretarie en haar secretarissen in de veertiende en vijftiende eeuw. Hij schetst deze ontwikkeling aan de hand van een gedegen studie van de ruim 1300 oorkonden die in die periode voor de schepenbank in Oisterwijk verleden werden. Daarbij analyseerde hij minutieus de schrijfhanden. Op basis daarvan wist hij ook de namen van een aantal schrijvers/secretarissen te achterhalen zoals Jacobus van Dussel, Jan Lombaerts en Willem van Bruggen. Nettie van de Langenberg besteedt in haar bijdrage uitgebreid aandacht aan de Essche bijenhoudervereniging Sint Ambrosius. Die ontstond in 1937 toen 15 Essche imkers zich afsplitsten van de Boxtelse bijenhoudervereniging. Na bijna 40 jaar een zelfstandig bestaan geleid te hebben werd de Essche vereniging ontbonden (1975) en keerden 9 imkers terug naar het oude nest

De webtip voert ons mee naar de website www.deautovanmnopa.nl over Brabantse auto's en motoren uit de periode 1906-1951. Verder een aantal boekbesprekingen waaronder *De dynamische hoeve*.

Veranderingen in boerderijgebouwen en hun omgeving in de Meierij van 's-Hertogenbosch, de *canon van het Groene Woud*. *Ontwikkeling van landschap, natuur en bewoning*, een *Gedenkboek over de geschiedenis van de Haarensse Lambertusparochie*, de twee uitgaven *Over Unentse families* en een boekje over *Groot Speijck Parel in het groen*. Daarnaast bevat deze aflevering ook weer de jaarinhoud van deze lopende jaargang.

Inhoud De Kleine Meijerij 2015 nummer 4:

Onderwerp	Auteur	Pagina(s)
De Voorste Stroom-arresten van 1915	E. Coppes	125-129
Bijenhoudervereniging Sint Ambrosius in Esch 1937-1975	N. van de Langenberg-	129-138

	Scheepers	
Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1918. 8. Heukelom	A. van Dorp	138-140
De Heren van Moergestel tussen 1560 en 1760: De familie Schetz later genaamd Van Ursel	F. Goris	140-154
De Oisterwijkse secretarie in de veertiende en vijftiende eeuw	M. Vermeer	155-167
Jacques van Gils (Rotterdam 1865-Rotterdam 1919) een 'Rotterdamse' architect met een Brabantse tongval (aanvulling en correctie)	F. Goris	167-169
<p>Webtips:</p> <p>De auto van mijn opa, Brabantse auto's en motoren 1906-1951: www.deautovanmropa.nl</p> <p>Nieuwe uitgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Groot Speijck Parel in het groen</i> - <i>Over Unentse familis, Beschrijvingen, stambomen en verhalen van families uit Udenhout en Biezenmortel, die er omstreeks 1840 woonden en er nu nog altijd wonen</i> - <i>De dynamische hoeve. Veranderingen in boerderijgebouwen en hun omgeving in de Meijerij van 's-Hertogenbosch 1662-2015</i> - <i>Canon van Het Groene Woud. Ontwikkeling van landschap, natuur en bewoning</i> - <i>Gedenkboek van de geschiedenis van de H. Lambertusparochie te Haaren</i> 		

Losse nummers (prijs: Euro 5,00 excl. porto) zijn te bestellen bij het secretariaat: H. van Helvert, Plataanlaan 6, 5076 ED Haaren, 0411-622230 helverth@hetnet.nl.

Deze aflevering 3 van *De Kleine Meijerij* is verkrijgbaar bij **Boekhandel Oisterwijk**, Kerkstraat 2 te Oisterwijk, in het **Heemcentrum van De Kleine Meijerij** (vrijdagmiddag van 13.30-17.00 uur) aan de Spoorlaan70 en verder bij:

- * Boekhandel Bruna, Winkelcentrum Eikenbosch te **Berkel-Enschot**;
- * Albert Heijn, Monseigneur Bekkersplein 3 te **Haaren**;
- * Mitra Slijterij, Kerkstraat 30 te **Helvoirt**;
- * Boekhandel Nogmaals kantoor- en kadoartikelen, Kreitenmolenstraat 39, 5071 BA **Udenhout**.

Heemkundekring De Kleine Meijerij heeft als werkgebied Berkel-Enschot, Biezenmortel, Esch, Haaren, Helvoirt, Heukelom, Moergestel, Oisterwijk en Udenhout: www.dekleinemeijerij.nl .